

"ללא חומרים משמרים" / רועי מעין

אוצר: ארז מעין

גלריה פריסקופ לעיצוב עכשווי

פתיחה: 12.12.13 בשעה 20:00

נעילה: 11.1.14

המיצב "ללא חומרים משמרים" מציג זיכרון של אתרי אוכל מילדותו של אמן החומר רועי מעין, ולמולם פורטרטים של "המאכילות" שלו. בהתקפה מהממשות לזיכרון, ומהזיכרון בחזרה לחומר הדימויים עוברים שורה של תמורות – מגלורפיקציה איקונית ועד עיוות וכיעור. הזיכרון הופך להיות קליפה בלבד. שולחן האוכל מוגזם, עולה על גדותיו, מבעבע ונוזל, ומצד שני מלא תאוה וחשק. הדימויים שואבים השראה מציורי האוכל הפלמים של המאה ה-17, אלא שבמקום מאכלים אקזוטיים מעוררי תאוה המאכלים במיצב האוכל מייצגים הגבהה של אידיאל שולחן האוכל ה'ישראלי' מתוך הבסיס הביוגרפי האישי והמשותף, אבל מאבדים ממובחנותם, מצורתם, מפתיחותם. מיצב האוכל מזמין את הצופה לזיכרון קולקטיבי של ארוחת עוף, פתיתים, חצילים ומרק, אלא שאלה כבר אינם עצמם, והפכו לדעיכה ולקריסה של עצמם ולמזוהים אך בקושי. הארוחה 'של כולם' הפכה לארוחה של 'אף אחד'. המופך מאבד את מופרותו והופך לזר, חריג ומאיים, ומאידך מקבל חיי נצח איקוניים בחומר.

האוכל מופקע מהפונקציונליות המזינה והזמנית שלו והופך לא אכיל, רעיל ונצחי ומכאן מאיים. תחושת האלפיתי הפרוידיאני שורה בכל החלל, בהיותו ייצוג של המוכר עם השונה שלובים זה בזה. האלפיתי יסודו במוכר, ב"נהיר שמכבר", במה שהורגל להיחוות כידידותי, אינטימי, חמים ואישי, והופך למקור לתחושת זרות מעיקה שלא נגרמת בשל זרותו אלא דווקא בשל הפן המוכר שלו. שולחן הסעודה העמוס באוכל כמעין משתה שלא קרה ולא יוכל כבר לקרות מזמין את הצופה להתנהל מסביבו כבחלל אינטימי מזוהה, אך מערער את האפשרות להתארח בו, ומעקר את הפוטנציאל הנוסטלגי, תחתם הוא מייצר אי שקט.

למול מיצב האוכל משקיפות ארבע "המאכילות" כאיקונון של רוח נשי, גם הן פרטיקולריות וכלליות כאחד. הקרקוע האל-זמני של הנשים העשויות גלזורה ולקסטר זהב על חומר בשריפה גבוהה המעניקה להן מימד מיתי הנשים הללו גם הן ייצוגים של הפרסונלי הפרטי של האמן ובה בעת מוצעות כ"אמא", "סבתא" או "אשה" קולקטיביים, כמעין מדונות מנחמות, מזינות, ונצחיות אל מול אי הנוחות אליה מוזמן האורח בסעודת החומר.

התערוכה היא מיצוי של תהליכי חקר חומרי ארוך שנים של האמן העוסק במניפולציה של חומרים וגלזורות ליצירת חומרים וחמריות חדשים לצד חקר של הפן הפרפורמטיבי של החומר.